

JARMILA STRÁNÍKOVÁ

VE STÍNU VÁLKY

ČESKÝ LID TRPÍ
POD NÁJEZDY ŠVÉDŮ

KIO KAN

edice
KLOKAN

Copyright © Jarmila Stráníková, 2021

Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © Jarmila Stráníková, 2021

Redakční úprava Vlasta Kohoutová

Grafická úprava obálky Emil Křížka

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,

v edici Klokan, 2021

shop@alpress.cz

Vydání první

ISBN 978-80-7633-611-7

1631

1. Měsíc v úplňku shlížel na čtyřčlennou skupinu jezdců. Vítr utěšoval létem rozpálenou krajinu a hustý les před nimi jako by jim vycházel vstříc.

Muži se po sobě ohlédli. Všichni to cítili, ale nedokázali pojmenovat. Navzdory nepříjemné předtuše pokračovali jeden za druhým do temnoty, která se pod korunami stromů rozprostírala. Netušili, jak dlouho jeli, když jim těžko prostupné křoviny začaly komplikovat další postup. Všichni tedy, až na hraběte Antona von Borgunelle, velitele johannesberské posádky, sesedli z koně, chopili se mečů a začali klestit cestu.

„Říkal jsem to,“ lamentoval Rasko a divoce máchal ostřím ze strany na stranu. „Říkal jsem, že se máme držet hlavní silnice.“

„Toho poutníka nám byl čert dlužen,“ odplivl si Damir. Jednou rukou sundal přilbu z hlavy a druhou prohrábl stříbro ve svých vlasech.

„Pche! Jako bych to nepovídal,“ nechal se slyšet Lešek, další z ozbrojenců.

„Nebyl jsem jediný, kdo to chtěl vzít zkratkou, tak nesýčkej,“ houkl na kamaráda Damir, načež narazil helmu zpátky na zponené vlasy.

Lešek se zašklebil a zahleděl se nad sebe. Doufal, že spatří alespoň malou část hvězdné oblohy. *Mít trochu lepší výhled, tak bychom dokázali určit správný směr.* Hustě propletené koruny stromů mu však jeho snahu znemožnily.

„Ztratili jsme se. Přiznejme si to.“ Rasko zasunul meč do pochvy a dal odpočinout unaveným pažím. „Měli jsme zůstat na noc ve Frýdberku. Však se nás snažili zastavit. Ještě jednou mi vysvětlete, proč jsme vlastně neposlechli?“ zeptal se otráveně, přestože odpověď moc dobře znal. Na johannesberský zámek dorazil biskup, kníže niský a opolský. Zpráva o jeho příjezdu je zastihla zcela neočekávaně.

„Vratislavští nás často nenavštívují,“ připomněl mu Anton ze hřbetu svého koně. „Navíc jistě přináší něco nového. Švédí se začínají nebezpečně přibližovat už i k našemu knížectví.“

„Jen ať přijdou! Přes nás se nedostanou!“ Rasko se v chrabrém gestu uhodil pěstí do hrudi.

„Mluví z tebe únava, příteli,“ zasmál se Anton dobrosrdečně.

„Možná bychom se měli vydat zpátky,“ troufl si navrhnout Lešek.

„A co když je Johannesberg kousek před námi?“ Představa každé míle navíc Raska popouzela.

„Není moudré cestovat jen tak nazdařbůh. Sám jsi to řekl. Nevíme, kam jdeme,“ prohodil Damir a zastavil koně, kterého vedl za uzdu. „Pane?“ zeptal se a čekal na rozhodnutí velitele.

Teprve když na okamžik umlkli, uvědomili si, jaké je obklopilo ticho. Dokonce i vítr ustal ve svém nočním tanci. Vysoko v korunách stromů se nepohnul ani lísteček.

Těsně nad jejich hlavami přeletěla sova. Koně si neklidně odfrkli a ve snaze udělat krok zpět do sebe nervózně naráželi. Damir se je snažil přitáhnout zpátky, tiše k nim promlouval, aby je uklidnil.

Anton svého hřebce také pohladil konejšivě po krku. „Měli bychom se utábořit,“ řekl.

„Pane, jestli nemáme spát v ostružiní...“

„Hned jak narazíme na vhodné místo, zastavíme,“ utnul ho hrabě.

Muži přikývli. Lešek se přemístil do čela skupiny, aby vystřídal Raska. „Jestli to křoví brzy neskončí, přísahám, že si ustelu na něm,“ nadhodil.

„Nestraš,“ zamručel Rasko. „Já se s takovým noclehem rozhodně nehodlám smířit.“

„Možná nebudeš muset.“ Lešek po pár krocích zastavil a zajatě pohlédl do černoty v dálce.

„Co vidíš?“ zeptal se Anton.

„Tmu, řekl bych,“ zašklebil se Rasko. „Nebo další křoví!“

Anton nereagoval. Hbitě seskočil z koně, předal uzdu Damirovi a protáhl se do čela.

Les se zdál být stále neprostupnější. Jakmile se ale velitel k vojákovi přiblížil, spatřil skrze divoce propletené větve bílou měsíční zář.

„Světlo!“ upozornil Anton ozbrojence. „Už jenom kousek,“ dodal a vytasil meč.

Muži při vidině tolik potřebného odpočinku přidali ruku k dílu. Antonovi ale nestačili a vymýcené křoví se za jeho zády jako nějakým kouzlem zase uzavíralo. Brzy se jim ztratil z dohledu.

„Pane?!“ křikl Rasko. „Antone?!“

Ticho.

„Skvělé. Ztratili jsme velitele,“ zlobil se Lešek.

„Biskup z nás mít velkou radost nebude,“ navázal Damir. „Dávno jsme měli být zpátky.“

„Johannesberg se bez nás za těch pár nocí nerozpadne,“ zabrblal Rasko.

„O zámek bych se nebál. Jeho Excellence... To už je jiná. Bez Antona neudělá na panství krok,“ řekl Damir vážně.

„Slyšíte to?“

„Co?“

„Poslouchejte!“

Doneslo se k nim bublavé šplouchání potoka. Lešek odstranil několik posledních větví, než se před ním otevřel výhled na malou mýtinu.

„Konečně,“ vydechl Damir a nedočkavě se prosmýkl dopředu. „Rasko, odveď koně k vodě a pak pomoz Leškovi rozdělat oheň. Jdu se podívat po...“

„To není třeba,“ ozvalo se mezi stromy, odkud během okamžiku vyšel Anton s náručí dřeva.

„V takovém případě si můžeme vychutnat zasloužený odpočinek. Do svítání nám zbývá ještě spousta času. Vyspíme se,“ usmál se spokojeně Damir.

„Vezmu si první hlídku,“ nabídl se Rasko a usedl do trávy kousek od místa, kde začal Lešek skládat hraničku z nasbíraného chrastí. První větvičky tiše zapraskaly.

Anton poklekl a přiložil dva kusy větší přelomené větve.

„Poznáte někdo, jak jsme ještě daleko?“ zeptal se Damir, který si už hověl na zádech vedle ohniště. Snažil se vyčíst z hvězd jejich polohu.

Lešek ho napodobil. Natáhl před sebe ruku. „Takhle to nefunguje. Dokážu ale určit směr, kterým se máme dát.“

„Ráno budeme vědět víc,“ promluvil Anton a také se uložil. „Vezmu si druhou hlídku.“

Rasko přikývl.

Mýtinou se nesla uklidňující píseň potoka, které neúnavně přizvukoval nespočet cvrčků schovaných v trávě. Když tu neda-leko cosi zapraskalo.

Lešek se prudce posadil. „Co to bylo?“

„Něco se ti zdálo,“ zamumlal Damir. „Spi.“

„Tys to neslyšel?“

„Já to obhlídnu.“ Rasko se líně zvedl a vyrazil. „Aspoň si protáhnu nohy.“

„Taky máte takový divný pocit? Myslím už od začátku, co jsme do tohodle lesa vlezli.“ Lešek se zahleděl do tmy. Dolehla na něj zvláštní tíha.

„Čeho se bojíš?“ zeptal se Anton pobaveně. „Strašidel?“

„Za co mě máš?“ Odmlčel se. „Lidi v krčmě mě ale před místními hlubokými lesy varovali.“

„Neříkej, že na ty povídačky věříš.“

„Ne,“ mávl rukou ledabyle Lešek. „Většina z toho jsou pohádky pro malé děti.“

„Většina?“ Antonovi došlo, že se jeho statečný válečník obává výmyslu, který stvořily přebujelé fantazie starých frýdberských ženských.

„Bazilišek.“

Velitel se snažil nevyprsknout smíchy, přičemž si všiml, že i Damir má co dělat, aby se udržel.

„Zrůda, která se zrodila z vejce černého kohouta. Obrovský čtyřnohý netvor s dračím ocasem. Slyšel jsem, že své oběti proměňuje v kámen,“ pokračoval Lešek.“

„Bazilišek, hm...“ Anton nestačil domluvit.

„Podívejte, na koho jsem kápnul!“ křikl Rasko už z dálky.

Všichni tři se zadívali jeho směrem. Nebyl sám. Vedl s sebou cizince.

„Pytlák,“ postrčil k ohni mladého muže. „Chytil se do vlastního oka a tohle měl u sebe,“ podal veliteli samostříl.

„Kdes to vzal?“ Anton si zbraň zaujatě prohlížel. „Dneska už ji vyrábějí pouze pro panské hony.“

„Vsadím se, že ji ukradl,“ zabručel Damir a s nelibostí si sotva sedmnáctiletého kluka měřil. „Takových mi už pod rukama prošlo.“

„Jak se jmenuješ?“ zeptal se Anton.

Mladík mlčel.

„Mluv!“ strčil do něj Rasko.

„Jorik,“ vydechl neochotně.

„Co tu děláš takhle v noci... Joriku?“

„Mohl bych se zeptat na to samé,“ vyštěkl namísto odpovědi.

„Tyhle lesy jsou nebezpečné. Nikdo sem nechodí.“

„Pche, prý nebezpečné...“

Velitel skočil Raskovi do řeči: „Proč?“

„Nebudete mi věřit.“

„Bazilišek,“ zašil sebou Lešek.

„Cože?“ Chlapec se zasmál. Hned nato ale obrátil pozornost k Antonovi. „Není daleko od pravdy. Věříte na duchy?“

„Dělá si z nás blázný! Přece ho nenecháme,“ spustil Damir podrážděně.

Velitel ho zarazil jediným pohybem ruky. Byl zvědavý. „Pokračuj.“

„Vypráví se legenda o věcech, které se tu v minulosti staly, vznešený pane. Od té doby lidi beze stopy mizí a ti, co se odtud vrátí, šíří neuvěřitelné příběhy.“

„To nemůžeš myslet vážně.“ Rasko obrátil oči v sloup.

Jorikovi se ve tváři objevil šibalský úsměv. „Všechno se to odehrává za úplňku,“ dodal tajemně.

Lešek se pokřižoval a vyděšeným zrakem vzhlédl k bílému kulatému poutníkovi na obloze.

„A co tu teda děláš ty?“ zeptal se Damir.

„Pytlačím,“ ušklíbl se Jorik.

„Tak a dost!“ utrl se Rasko na chlapce a popadl ho za límec.

„Budete mě potřebovat!“ křičel Jorik, kopal a bránil se. „Můžu vás vyvést! Zním odtud cestu.“

„To bych se divil,“ zachechtal se Damir a pomohl svému společníkovi odtáhnout chlapce na kraj mýtiny.

„Budete toho litovat! Slyšíte?“

Rasko si mlčky vychutnával Jorikovy obavy o život. Beze slova ho srazil k zemi a uvázal ho ke kmenu běloskvoucí břízy. Kriticky si prohlédl své dílo. Zachechtal se a pocuchal mladíkovi rozježené vlasy.

„Nenechávejte mě tady! Prosím!“

Ta slova zněla naléhavě. *Ještě před chvílí prskal vzteky a teď?* Rasko nakrčil přemýšlivě čelo. Nakonec ho ale oba muži přece jen opustili a vrátili se zpátky k ostatním.

„Věříte mu někdo?“ zašeptal Lešek.

„Ty očividně ano,“ zahromoval Damir pobaveně.

„Co s ním uděláme? Takového budižkničemu mít na krku je za trest,“ přisedl si k nim Rasko.

Anton se na ně vážně podíval. „Ten kluk má pravdu.“

Muži si vyměnili překvapené pohledy, přičemž v Leškovu hrklo víc než v ostatních. *Jestli tomu všemu věří hrabě...*

„Budeme ho potřebovat,“ dodal velitel nakonec. „Pomůžeme nám najít cestu domů.“

Anton nemohl usnout. Mlčky hleděl na indigové nebe a přemýšlel. Neustále si v hlavě přehrával Jorikova slova. *Kolik na tom všem může být pravdy? Ne! Nic z toho přece... Nic podobného neexistuje.* „Strašidla,“ prohodil s úšklebkem. Znělo to příliš neuvěřitelně.

„Pane,“ oslovil ho Rasko. „Je čas.“

Velitel se zvedl a vojáka vystřídal. Beztak se z dlouhé chvíle jen převaloval v dávno prohraném zápasu s nespavostí.

Trávou nepřestávaly zvučet stovky neviditelných cvrčků. Les skupinu ozbrojenců ochranně objímal a zároveň děsil neproniknutelnou temnotou. Měsíc pomalu klesal k západu.

Anton se sehnul pro dřevěný samostříl, který Jorikovi zabavili. Přihodil na oheň, aby získal více světla. Snažil se zbraň pečlivě prozkoumat. *Hm. Stejný jako každý jiný.* Přesto mu nedávalo spát chlapcovo podivné varování. *Něco na tom klukovi je.* Sedl si na studenou zem a zadíval se do divoce poskakujících plamenů, když koutkem oka zahlédl pohyb.

Pohotově se zvedl. *Zvíře? Vzdálil se od ohně a pátral očima ve tmě. Okamžik trvalo, než se rozkoukal. Ovšem ani potom neobjevil zdroj onoho podezřelého mihnutí. Asi se mi to jenom zdálo.*

„Hej! Tys to viděl, že?“ houkl Anton na Jorika.

„Co myslíš, pane?“ zeptal se chlapec na oko zmateně.

Anton si navlékl popruh samostřílu přes rameno a pomalu k zajatci zamířil.

Vzájemně se probodávali zkoumavým pohledem.

„Když ti to řeknu,“ promluvil Jorik nakonec, „pustíš mě?“

„Možná.“

„Pche!“ odfrkl si Jorik posměšně. „Málo si ceníš svého života.“

„Co tím myslíš?“

Mladík obrátil oči v sloup. „Poslouchal mě vůbec někdo, když...“

„Rozuměli jsme ti dobře,“ odbyl ho Anton. „Duchové,“ uchechtl se. „Nevěříš, doufám, že na něco takového skočíme?“ Na okamžik utichl. „Jsi pytlák!“ vyrazil ze sebe mnohem hlasitěji, než měl v úmyslu.

„Tak tak,“ přitakal Jorik. „Pytlák a lhář,“ pousmál se tajuplně.

Anton popuzeně odvrátil zrak. Znovu pohlédl směrem k lesu. „Proč jsi tady?“ zeptal se nakonec mnohem smířlivěji.

„To bych taky rád věděl,“ ušklíbl se Jorik a významně sebou zašil.

Anton se zamračil. Neměl náladu na hloupé žerty.

„Chci tvé slovo,“ naléhal Jorik. „Slib mi, že mě pustíš, když ti to prozradím.“

Anton povytáhl obočí. Pomalu si před Jorika klekl na jedno koleno a vážně promluvil: „Co říkáš na to, že tě nepředhodím katovi, když to hned teď vysypeš?“

Mladík zrudl, ale dál se nedohadoval. Po chvíli však jeho tvář zcela změnila výraz. Vztek nahradila rezignace. „Budeš mě mít za blázna.“

„Skutečně?“ Velitel nevěřil, že by to mohlo být horší, než už to je.

Jorik afektovaně povzdechl. „Vím, co si myslíš, ale jestli jsou všechny ty divné povídačky pravdivé...“ Tajemně se odmlčel. „Poklad,“ přiznal.

„Hm,“ pousmál se Anton.

Jorik se zamračil. „A teď mě pusť! Řekl jsem ti to! Řekl jsem ti všechno!“

Anton se opět postavil. Vytáhl z jezdecké holínky nůž a chvíli si s ním provokativně pohazoval. „Takže žádný pytlák, ale zloděj.“

„Není to zakázané. Poklad patří tomu, kdo jej najde. A když se nikdo jiný neodváží?“

„A kde že ten poklad má být?“ Koutky mu zacukaly v potlačovaném úsměvu.

Vtom se z lesa ozvaly podivné zvuky. Hrabě von Borgunelle zpozorněl. Upustil nůž a oběma rukama sevřel samostříl. Ticho. „Co to bylo?“ špitl. Jenomže než stačil Jorik odpovědět, objevila se mezi stromy postava. Okamžik bez hnutí stála a hleděla jejich směrem.

„Hej!“ zavolal velitel.

Postava nereagovala a couvla zpátky do tmy.

Anton vykročil vpřed.

„Co to děláš?“ zeptal se Jorik vyděšeně. „Slyšíš? Stůj! To přece nesmíš!“ Snažil se vyprostit z provazů. Místo toho si akorát sedřel kůži na holých pažích. Pohotově začal pátrat po noži, který velitel upustil. *Kde jen může být?* Zašmátral nohou v trávě.

„Ha!“ vydralo se mu z úst vítězoslavně. Špičkou boty si čepel postrčil blíž k tělu, dokud na ní téměř neseděl. Potom se posunul kolem kmenu tak, aby na nůž dosáhl rukou svázanou těsně u těla a s tichým zafuněním ho sevřel mezi prsty. Rychlým, poměrně náročným řezáním se z pout vysvobodil. Vzhlédl. Antona nespátřil. „Hlupák,“ zabručel si pod nos. „Má, co

chtěl.“ Zasunul nůž za opasek a odvrátil se od mýtiny. *Nehodlám zachraňovat krk někomu, kdo by mi tím mým s radostí zakroutil.*

„Kam si myslíš, že jdeš?“ zabručel za jeho zády Damir.

Jorik se ohlédl přes rameno. Uvědomil si, že pokud zůstane, skončí zase v provazech. Neváhal a rozeběhl se pryč.

Anton se plížil lesem. Snažil se najít cizince, který zmizel mezi stromy. „Haló?“ hlesl. Opatrně nakračoval, přičemž Jorikovu kuši držel v pohotovosti. „Ukaž se!“

Žádná odpověď. Johannesberský velitel sklonil zbraň k zemi a hlasitě povzdechl. *Ztratil jsem ho. Co naplat? Vrátím se, dokud jsem schopný najít cestu zpátky.*

Vtom nedaleko zapraskalo.

Anton se přikrčil a kuši opět zdvihl. Zamířil do tmy. *Duchové.* Rozpomněl se na Leškovo vyprávění. *Ne.* Odmítal uvěřit. Odhodlaně vyrazil vstříc podezřelému zvuku.

Nešel dlouho a stromy náhle prořídly. Tma ustoupila svitu měsíce, a sotva vyšel ze stínu lesa, spatřil obrovskou zříceninu. Z kdysi kulatých vysokých věží se zachovaly jen zborcené pahýly připomínající zaniklou velikost hradního panství. Hlavní brána zůstávala hladově otevřená a hradby pozbyly původního významu.

Překvapeně zamrkal. *Kde to jsem?* Docela zapomněl na neznámého v lese. Udělal několik váhavých kroků do nitra trosek. *Neuvěřitelné.* Prošel až na nádvoří. Tam, na opačné straně ve vysoké trávě mezi mladými břízkami, spatřil hromadu kamení, která byla památkou na vstup do podzemí.

Přistoupil. Obezřetně se rozhlédl. Měl zvláštní pocit. Téměř jako by dělal něco zakázaného. Přestože ho tížilo podezření, že na tom místě není docela sám, udělal další krok a stanul na dlouhém schodišti. Celou cestu nevědomky tajil dech. Lehce se rukou přidržoval stěny po pravé straně a doufal, že ho kamenné schody a drolicí se stěny nezradí.

Sešel do dlouhé chodby, na jejímž konci byl zborcený strop. Vzniklým otvorem pronikalo trochu bledého měsíčního světla.

„Proboha,“ vyklouzlo mu přes křečovitě sevřené rty při pohledu na lidské ostatky, jimiž byly přeplněny cely starého vězení. Přesto však postoupil hlouběji do hradních katakomb a nahlédl i do poslední kobky. Ležela tam další, dlouhými lety vybělená kostra.

Poklekl k tomu, co zbylo z lidského těla, a zkoumavě si prostor prohlédl. Od země stoupal chlad. Mříže dávno zrezavěly a malta, držící stěny pohromadě, se drolila. Nebožák, který tam umřel, měl kolem zápěstí železné okovy a jen kousek od klínu, jímž byly ve zdi upevněny, stálo cosi napsáno.

Přiblížil se. Uhnul na stranu tak, aby si nestínil, a četl: „Dokud bude stát kámen na kameni, pokoje nenajdeš.“ Natáhl ruku a vytesaných písmen se dotkl. Mohl jen hádat, co tajemný nápis znamená.

Muži se hnali lesem.

„Běžel támhle!“ zavolal Damir.

„Lešku! Zastav ho z druhé strany!“ křikl Rasko.

Lešek zamířil k příkrému úbočí a začal šplhat. Zdolal téměř polovinu kopce, když se mu smekla noha. Upadl a po několika bolestivých kotrmelcích se skutálel do dolíku mezi bochánky malých nahnědlých houbiček. Hlasitě zaklel a celý rozlámaný se vyškřábal na nohy. Byl špinavý od hlíny, na tvář se mu nalepily zbytky rozmačkaných hub a některé se mu dostaly do úst. S odporem plival kolem sebe.

Teprve potom se znovu rozhlédl. *Nemůžou být daleko. Jen kousek tímhle směrem.* Vyrazil. Rukou si třel bolavý krk. Cítil se najednou nějak divně. Před očima se mu sbírala mlha. Nohy slábly v kolenou, dech zrychloval.

Jednou rukou se opřel o kmen stromu, aby si odpočinul. Vzhlédl a podiveně zamrkal. Kousek od něj zel ve skále, zakousnuté do kopce, otvor. „Jeskyně,“ hlesl.

Rasko nespouštěl z očí Jorikův stín, temně se míhající mezi stromy. Nezbyvalo mnoho. Dal signál Damirovi, který byl chlapeci těsně v patách, a společně mu zabránili v dalším útěku.

„Kam si myslíš, že jdeš?“ spustil Rasko podrážděně a nebezpečně se přiblížil.

„Nechte mě být!“ naléhal mladík.

Damir se hlasitě rozesmál. „Proč bychom to dělali?“

„Nemáte čas. Musíte odtud zmizet!“ naléhal Jorik.

Rasko se uchechtl.

„Ani netušíte, v jakém jste nebezpečí,“ pokračoval. „Tyhle lesy se jimi hemží!“

„O čem to mluvíš?“ zamračil se Damir.

„Utečte, dokud je čas. Je jich příliš. Vědí o vás,“ varoval je chlapec. „Váš velitel jednoho viděl. Sledoval ho do lesa.“

„Jednoho koho?“ rozčílil se Damir a vlepil klukovi políček.

„Mluv jasně!“

„Muži v černém,“ vyštěkl Jorik.

„Zase nějaká strašidelná povídačka?“ zašklebil se Rasko.

„Říkám pravdu!“ zlobil se Jorik. „Táboří nedaleko a mají zbraně. Viděl jsem... Viděl jsem... Chytili Hoška.“

„Co nám to vykládáš?“ zahučel Damir netrpělivě.

„Podřízli ho jako prase na porážku,“ nařikal Jorik se slzami v očích. „Zůstaňte si, ale mě nechte jít. Chci domů.“

Vojáci se zatvářili nejistě. Netušili, zda mu můžou věřit. Jenomže pak Jorik vytřeštil oči a začal ustupovat k Raskovi, dokud do něj nenarazil.

„Co děláš?“ Rasko ho uchopil pevně za hubenou paži a rázně s ním zacloumal.

„Jsou tady!“ vyjekl Jorik. Vysmekl se a zmizel mezi stromy.

Rasko zaklel. Obrátil pohled k Damirovi, který na něj zíral s podivně vykulenýma očima.

„Co je?“ spustil na svou sebeobranu. „Ten kluk je...“

Damir zasípal a z úst mu vytryskla krev.

„Damire?!“ vykřikl Rasko. Chtěl přiskočit, jenomže si všiml postavy v černé kápi za jeho zády. *Tak přece mluvil pravdu, pacholek jeden.* Udělal jeden dva kroky vzad. Rychle se otočil a rozeběhl se do tmy.

Lešek obezřetně přistoupil. Z nitra skály na něj dýchl chlad. Nahlédl dovnitř. „Haló!“ zavolal.

Odpověděla mu ozvěna. Bohužel neviděl dál než na protější stěnu chodby, kterou ozařovala trocha měsíčního světla. O něco zakopl. Sehnul se a zvedl zčernalou pochodeň. Chvíli ji zamyšleně obracel. Jeho mysl byla podivně zastřená. Okamžik mu trvalo, než si vůbec uvědomil, co svírá v ruce. Nakonec vytáhl křesadla z váčku zavěšeném na opasku a podpálil jimi trochu suchého jehličí, které nahnul na malou hromádku. O vzniklý ohýnek pochodeň zapálil.

Konečně se mohl porozhlédnout. Stanul v dlouhé chodbě, jejíž konec polykala tma. Přistoupil k jedné ze stěn a lehce se jí přidržel. Byla vlhká a studená.

Opatrně volil každý krok. Přestože se snažil soustředit, nedokázal to. Před očima měl mžitky a nohy mu každou chvíli slábly v kolenou.

„Co to...?“ V dálce něco spatřil. Nedůvěřivě nakrčil čelo. Během okamžiku se to však objevilo znovu – nepatrný zlatavý záblesk. Přestal dbát na případná nebezpečí a zvědavě zrychlil. Běžel. Předháněl vlastní stín, aby se přesvědčil o pravdivosti svého tušení. „Je to tak,“ hlesl a téměř bez dechu se svezl na kolena. Upustil pochodeň, která při dopadu ztlumila svou zář. I ta však stačila, aby rozblýskala plošky zlatých dukátů, perly a drahokamy.

Lačně se dotkl pokladu před sebou. „Jsem bohatý,“ vydechl užasle. Nemohl se nabažit myšlenky, že to všechno teď patří jenom jemu.

Vše kolem se houpalo. Nohy ho sotva nesly, ale on to nevnímal. Když zaslechl tiché zasyčení, prudce se ohlédl. Nic nespatri. Pak se to ozvalo znovu. Instinktivně couvl ke světlu, které pochodeň vydávala, a zalapal po dechu, sotvaže uviděl obrovského zeleného hada. Plazil se k němu, hladkým lesklým tělem klouzal mezi truhlicemi zlata a stříbra.

Lešek si protřel oči. Od země stoupala hustá mlha.

„Lešku!“

Zamrazilo ho. Ten hlas byl podmanivý.

„Lešku!“

Celý se roztřásl.

Namísto hada pŕed ním stála žena v bělostném rouchu, zahalena do nazelenalého oparu. Její tvář byla andělsky krásná a on z ní nedokázal spustit zrak.

„Lešku,“ hlesla, aniž by otevřela ústa. „Vše, co vidíš, může patřit tobě.“ Přistoupila a natáhla k němu ruku. „Stačí, abys udělal jedinou věc, a stane se z tebe bohatý muž.“ Její dotek byl odzbrojující. „Přiviň mě na svou hruď,“ špitla mu do ucha.

Celý zmámený si ji prohlížel, když si všiml, že ta žena má místo nohou dlouhý zelený hadí ocas. Hlasitě zavřeštl a s urputnou naléhavostí upaloval pryč. Křičel a běžel, dokud stačil s dechem. Potom se svalil na zem a ztratil vědomí.

Rasko bezhlavě utíkal. Klopýtal, padal, ale pokaždé se znovu zvedl a pokračoval. Nohy mu těžkly a slably únavou. Po chvíli ho však obestřelo ticho.

Zastavil se a pozorně naslouchal.

„Přežil jsi,“ prohodil hlas těsně za jeho zády.

Rasko leknutím nadskočil.

„Myslel jsem, že je po vás.“ Jorik přešel vyčerpaně ke skalce opodál. Potřeboval si sednout.

Voják se na něj vrhl. Popadl ho a srazil na tvrdou zem. „Měl jsi nás varovat!“ zuřil.

„Neposlouchali jste,“ rozkašlal se Jorik.

„Mohl jsi nás přesvědčit! Mohl jsi nás přinutit!“

„K ničemu by to nebylo!“ sípal a oběma rukama se snažil povolit Raskovy prsty, které ho svíraly pevně kolem krku.

„Zemřel jenom kvůli tobě!“

Jorik rozčileně zavřel. Sebral všechny své zbývající síly a Raska ze sebe shodil.

Ozbrojenec šokovaně vyjekl. Jeho nohy nenašly žádnou oporu. Padal do prázdna. Pohotově zašmátral rukama pŕed sebou. Podařilo se mu zachytit vysutého okraje nad hlubokou propastí.

Jorik rychle vyskočil a než stačil voják sklouznout docela, zachytil ho za paži.

„Nepouštěj!“ křičel Rasko a snažil se vytáhnout. Nedařilo se.

„Neudržím tě!“ Jorik zabral, ale místo toho, aby mu pomohl, sám sklouzl o několik palců blíž k srázu. Cítil se provinile. *Do háje! Přece ho nenechám umřít. Ne takhle.*

Raskovi se z úst vydral vyděšený výkřik. *Bože, prosím, udělám cokoliv!*

„Už tě vážně neunesu!“ Jorika bolel každý sval. „Snaž se trochu!“

Rasko měl chuť tomu drzounovi jednu vlepit. Nakonec ale přece jen nahmatal volnou rukou vhodný úchop. Mladík zatáhl. Rasko zapřel lokty o pevnou zem. Jorik ho uchopil za kabátec a pomohl mu nahoru. Oba hlasitě oddechovali. Leželi nad útesem a vděčně se kochali světlající oblohou.

„Svítá,“ promluvil tiše Jorik.

Rasko zvedl hlavu, aby viděl na obzor. Nebe se barvilo do růžova a lesy ztrácely na své děsivosti. Ovšem rokle... Shlédl dolů a hlasitě polkl.

Slunce pomalu stoupalo. Obloha zmodrala docela. Mraky se rozplynuly a ptáci zpívali jako nikdy předtím. „Hej,“ houkl Anton a pleskl Leška přes tvář. „Probud se! Vstávej!“

Lešek otevřel oči. Byl zmatený. „Co... Co se stalo?“

„To nám řekni ty? Kde jsi byl celou dobu?“ zeptal se Rasko. „Musel jsem pytláka chytit sám.“

„Chytit? Cože?“ Lešek se nadzvedl, ale do hlavy jako by mu bodalo tisíce nožů.

„Jestli já jsem spíš nechytl tebe,“ zazubil se Jorik.

Anton dvakrát luskl Leškovi před obličejem. „No tak, vnímáš?“

Lešek přikývl. Bylo mu zle. Poslední, co si pamatoval... *Ne. To nemůže být pravda. Příšery a jeskyně s pokladem?* Pak si ale vzpomněl na podivné houby, do kterých spadl. Hlasitě povzdychl. „Kde to jsme?“ snažil se zorientovat.

„Pod zříceninou. A tam dole je náš tábor. Musíme se vrátit pro koně,“ řekl Anton.

„Snad tam ještě budou,“ dodal Rasko.

Leškovi začínalo pomalu svítat. Ležel pod skalnatým výběžkem a nad ním stáli tři muži. „Jak jste mě našli?“ Uvědomil si, že jeden chybí. „Kde je Damir?“

Rasko nešťastně zakroutil hlavou. „Mrtvý,“ nedokázal přijít s uspokojivou odpovědí. „Švédští zvědi. Našli jsme jejich tábor, ale už byl prázdný.“ Rasko převyprávěl vše, co se událo.

„Musíme jít,“ zabručel Anton. „Biskupa bude jistě zajímat, koho jsme tu potkali.“ Pomohl Leškovi na nohy.

„Pytláku, veď nás,“ ušklíbl se Rasko.

Jorik sklonil zamyšleně hlavu. Po chvíli sáhl k opasku pro Antonův krátký nůž a podal jej rukojetí napřed právoplatnému majiteli. „Tohle bych ti měl vrátit. Pěkný kousek,“ ocenil.

Anton vzhlédl od dýky k chlapcovu obličejí. „Je tvoje. A skutečně jde o umělecké dílo. Téměř poklad, řekl bych,“ a tajemně se usmál.

1633

2. Slunce stálo vysoko na obloze a pálilo. Z vyprahlé cesty se prášilo a tráva pod žhavou září usychala a žloutla. Slepice roztroušené po záhoně bezmocně klovaly do tvrdé hlíny ve snaze ukořistit nějakou tučnou žížalu.

„Kšá!“ pleskla o sebe dlaněmi třináctiletá dívka. „Kšá! Vy potvory! Kšá! Vždyť na té zahradě nic nezbude!“

„Lilien! Svolej všechny k jídlu!“ ozvalo se ode dveří.

Dívka na nic nečekala a rozeběhla se na pole. Přeskočila starou rozbořenou zídku za domem, a jakmile se dostala až k potoku, s vykasanou sukni jím s hlasitým vypísknutím proletěla. „Otče! Strýče!“ křičela a z dálky mávala na pozdrav. Oba muži se odvrátili od zrající pšenice.

„Oběd!“

Rischer pokynul, aby věděla, že rozumí, načež se Lilien otočila jak na obrtlíku a zamířila zpátky k domu. Nyní ovšem přes louku, která se táhla od lesa až k městskému opevnění.

„Miko!“

„Jsem si povídal, kdy se ukážeš!“ Čeledín, jen o rok mladší než ona, se prudce postavil. „Umírám hlady.“

Lilien se před ním zastavila. „Můžu?“ zeptala se.

„Dneska jo, ale ať se ti žádná nezaběhne,“ varoval. „Dostal bych.“

Lilien se spokojeně zatetelila, když jí podal dlouhý prut, na jehož konci bylo uvázáno jedno hebké husí pířko. „Haj, haj!“ začala rozkošnický vyvolávat. „Haj, haj!“

Husy se lenivě zvedly ze stínu vysoké trávy a v houfu se pusily na cestu, po níž je odvedla až na jejich dvůr.

„Tak ukaž, ať to pantáta nevidí,“ houkl Miko a raději si vzal husí hejno zase na starost.

Lilien počkala, až je zavře do ohrádky, a pak společně vyrazili k domu, kde už je všichni netrpělivě očekávali. Vstoupili do

předsíně, v níž naproti dveřím stála obrovská almara, a odtud do sednice rovnou ke stolu.

„Pospěšte si přece,“ popohnala je Bianka a každému podala misku horké polévky.

„Oukrop?“ nakrčil Miko nos.

Rischer se natáhl a jednu mu stříhl.

„Oukrop a taky buchtý, když si zasloužíš,“ promluvila Bianka shovívavě. Miko se zaculil a spiklenecky štouchl do Lilien, která právě vklouzla na lavici vedle něho.

Bianka se také posadila. Jednu ruku natáhla ke svému muži a druhou ke švagrovi. Oba ji lehce uchopili. Nakonec se připojily i děti a se skloněnou hlavou všichni vyslechli Rischerovu modlitbu: „... neuveď nás v pokušení, ale chraň nás od všeho zlého.“

Místností se rozeznělo tukaní dřevěných lžic. Nikdo si nedovolil porušit posvátné ticho, dokud nedojedli. Teprve potom se Bianka zvedla od stolu, a než se i s pekáčem buchet vrátila zpátky, Lilien sesbírala špinavé nádoby do proutěné ošatky, kterou postavila ke dveřím.

„Jak jsem slíbila...“

„Voní to hezky, maminko,“ pochválil Rischer a nabídl si jako první. Ostatní ho následovali.

„Jak vypadá pšenice?“ zeptala se Bianka mezi sousty.

„Budeme mít bohatou úrodu,“ pochválil Rischer. „Zima nám nemusí dělat starosti.“

Borek s plnými ústy příkyvoval.

„Brzy začnou ve mlejně vykupovat, a na podestýlku potřebujeme slámu nasušit,“ pokračovala.

„Pšenice začíná zlátnout. Ještě týden, nanejvýš dva, a můžou přijít žně. Letos to půjde rychleji, když máme pomocníka.“

Miko pyšně vypnul hrud, což vyvolalo všeobecné pobavení.

„Však na tebe může být máma hrdá. Počkej, až se vrátíš domů...“ nestačil dopovědět Borek.

„Za všechny ty peníze jí spravím dům a taky koupíme pole,“ hlásil poslušně mladičkář čeledín.

„Tak ty nám budeš kazit kšefty u mlynáře?“ zahromoval na oko vážně Rischer.

Miko zrudl až za ušima.